

ALSÓ-TISZA-VIDÉKI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZEGED

IGAZGATÓ

Dátum:
2023.08.30.

Ügyiratszám:
005737-0004/2023

Műszaki előadó:
Ágoston Bence
(VVO)
György Máté
(VVO)
Kása Veronika
(VVO)

Tárgy: ATIVIZIG nyilatkozat a „Tisza” szénhidrogén koncesszió kapcsán
Melléklet: 1 db zip file

Dr. Ördög Tamás t. ezredes
szolgálatvezető

Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Megelőzési És Engedélyezési Szolgálat
Budapest
Mogyoródi út 43.
1149

Tisztelt Szolgálatvezető Úr!

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, mint a Magyar Állam tulajdonában lévő felszín alatti vízkészletek, és azok víztartó képződményeinek vagyonkezelője, a dr. Ördög Tamás t. ezredes (Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Megelőzési És Engedélyezési Szolgálat, 1149 Budapest, Mogyoródi út 43.) által benyújtott 35000/6256-2/2023. számú megkeresésre a „Tisza” szénhidrogén koncesszióra javasolt terület kapcsán – a működési területét érintően – az alábbi nyilatkozatot adja:

1. Kutatási terület lehatárolása

Kutatási terület megnevezése: „Kiskunhalas” szénhidrogén koncesszióra javasolt terület.

A vizsgálati terület sarokponti koordinátái:

	EOV Y (m)	EOV X (m)
1.	712000	140000
2.	702000	140000
3.	702000	160000
4.	742000	160000
5.	742000	144000
6.	732000	144000
7.	732000	130000
8.	747000	130000
9.	747000	125000
10.	718290,7	125000
11.	718290,7	131000
12.	724000	131000
13.	724000	146000
14.	712000	146000

A koncesszióra javasolt terület sarokponti koordinátái:

	EOV Y (m)	EOV X (m)
1.	702000	160000
2.	742000	160000
3.	742000	144000
4.	732000	144000
5.	732000	142300
6.	724000	142300
7.	724000	146000
8.	712000	146000
9.	712000	140000
10.	702000	140000

A vizsgálati terület által érintett települések: Baks, Balástya, Bugac, Csanytelek, Csongrád, Dóc, Felgyő, Fülöpjakab, Gátér, Hódmezővásárhely, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza, Kistelek, Kunszállás, Mártély, Mindszent, Nagytőke, Ópusztaszer, Petőfiszállás, Pusztaszer, Szentes, Tiszaalpár, Tömörkény, Városföld.

2. Kutatás célja

A „Tisza” elnevezésű területen tervezett műszaki földtani kutatás célja a hasznosítandó szénhidrogén rezervoárra vonatkozó ismeretek pontosítása.

3. Alapadatok

Vizsgálati terület mérete: 917,25 km²

Koncesszióra javasolt terület mérete: 669,6 km²

4. A kutatási terület által érintett területi korlátozó tényezők

A korlátozó tényezők között az alábbiak figyelembevételét kérjük:

- vízfolyás vagy állóvíz medre,
- vízilétesítmény
- ivóvízbázis védőterületeket/idomok,
- termálvíz kivételek
- az országos területrendezési tervben meghatározott vízminőség-védelmi területek
- Nemzeti parki területek, természetvédelmi területek, élőhely védelmi, madárvédelmi területek, ökológiai hálózat elemei
- Natura 2000 területek
- Ex Lege védett területek

Az Igazgatóságunk nyilvántartásában szereplő, a fenti korlátozó tényezőket tartalmazó térinformatikai fedvényeket jelen nyilatkozat mellékleteként továbbítjuk.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a kutatási terület olyan termál, valamint ivóvíz kivételeket is érint, amelyek rendelkeznek védőidom- védőterület kijelölő határozattal. Emellett a kutatási terület olyan termál, valamint ivóvíz kivételeket is érinthet, amelyek esetében ezidáig hatósági határozattal nem került kijelölésre védőidom.

5. Vízyűjtő-gazdálkodás

A Kormány 2022. április 28-án, az 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozatban elfogadta Magyarország 2021. évi, felülvizsgált Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervét (VGT3). Az ebben foglaltak alapján az érintett víztestek állapotértékelése az alábbiak szerint alakult:

Felszín alatti vizek

Az érintett felszín alatti víztestek és minősítésük a VGT3 alapján:

Érintett felszín alatti víztest neve	Érintett felszín alatti víztest kódja	Mennyiségi állapot	Kémiai állapot
Alsó-Tisza-völgy	sp.2.11.2	gyenge (FAVÖKO)	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NH ₄)
Duna-Tisza közti hátság - Tisza-vízgyűjtő déli rész	sp.2.11.1	gyenge (FAVÖKO)	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NO ₃)
Körös-Maros köze	sp.2.13.2	gyenge (FAVÖKO)	gyenge (NO ₃)
Körös-vidék, Sárrét	sp.2.12.2	gyenge (süllyedés, FAVÖKO)	jó
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	sp.2.10.2	gyenge (süllyedés, FAVÖKO)	jó
Duna-Tisza közti hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	sp.2.10.1	jó	ó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NO ₃)
Alsó-Tisza-völgy	p.2.11.2	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NO ₃ , EC)
Duna-Tisza közti hátság - Tisza-vízgyűjtő déli rész	p.2.11.1	jó	jó
Körös-Maros köze	p.2.13.2	jó	jó
Körös-vidék, Sárrét	p.2.12.2	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (süllyedés)	jó
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	p.2.10.2	jó	jó
Duna-Tisza közti hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	p.2.10.1	jó	jó
Dél-Alföld	pt.2.1	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (süllyedés, FAVÖKO)	jó

A további adatokat az aktuális Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3) tartalmazza.

A felülvizsgált Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3), benne az adott víztestekre vonatkozó intézkedések, valamint az intézkedések műszaki adatlapja a <https://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/vgt3-elfogadott/#up01> linkről tölthető le.

6. Vonatkozó általános jogszabályi alapok

- Az állami vagyonról szóló **2007. évi CVI. törvény**,
- A nemzeti vagyonról szóló **2011. évi CXCVI. törvény**,
- A vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény**,
- A bányászatról szóló **1993. évi XLVIII. törvény**,
- **147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet** a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról,
- **72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet** a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról.

Speciális jogszabályi előírások:

- **221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól**,
- **220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól,
- **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszín alatti vizek védelméről,
- **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről,
- **30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet** a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,
- **101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet** a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútúrás szakmai követelményeiről,
- **20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet** a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól,
- **12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet** a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól,
- **178/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet** a vízgazdálkodási feladatokkal összefüggő alapadatokról.

7. Betartandó előírások

- A 9/2019. (VI. 14.) MvM *a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról* szóló rendelet alapján felhívjuk a figyelmet, hogy a vizsgált terület egyes részei az országos területrendezési tervben meghatározott vízminőségvédelmi területeket érintenek (lásd OTTrT 4. melléklete). A rendelet 5.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint a vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. A vízminőség-védelmi területen a bányászati tevékenység az illetékes vízügyi hatóság hozzájárulásával, az illetékes hatóság által megállapított egyedi feltételek betartásával folytatható.
- A kijelölt terület országosan védett természeti területet (ex lege területek, Tájvédelmi Körzet, Természetvédelmi Terület) valamint Natura 2000 és Ramsari Területet is érint. Az 1996. évi LIII. *a természet védelméről* szóló törvény 20§ (1)-(2) értelmében a bányászati tevékenységet a természeti területek lehető legkisebb mértékű igénybevételével kell folytatni. A felhagyott bányaterületen a felszíni tájsebeket folyamatosan meg kell szüntetni, és – ha lehetséges – természetszerű állapotot kell kialakítani. A bányászati tevékenység folytatása alatt előkerült természeti érték megóvása érdekében – a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére – a bányafelügyelet a bányászati tevékenységet korlátozhatja, vagy megtilthatja, illetőleg a bányatelket módosítja. Továbbá a kijelölt terület érinti az Országos

Ökológia Hálózatot, így hivatkozva a 2018. évi CXXXIX. *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló törvény 25.§ (5), a 260§ (5) és a 27.§ (4) értelmében az ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának és puffterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető. Az 57.§ (2) bekezdése szerint az országos jelentőségű védett természeti területeken célkitermelőhely nem létesíthető, új külfejtéses művelésű bányatelek nem állapítható meg, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

- Az SZTFH az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálati jelentésében vegye figyelembe Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal kihirdetett harmadik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv környezeti célkitűzéseit a területet érintő víztestek és víztől függő védett területek tekintetében.
- Figyelemmel kell lenni arra, hogy a 2000/60/EK Víz Keretirányelv (továbbiakban: VKI) értelmében a biológiailag nem bontható szénhidrogének és biológiailag nem bontható és bioakkumulációra hajlamos szerves toxikus (PBT) anyagok a VKI VIII. és X. mellékletében felsorolt szennyezőanyagok, amelyekről védeni szükséges a vízkészleteket. Ennek megfelelően a VKI 11. cikk j) pontja szerint a szénhidrogén kutatás a szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetésének tilalma mellett engedélyezhető feltéve, hogy az ilyen bevezetések nem veszélyeztetik az adott felszín alatti víztestre meghatározott környezeti célkitűzések elérését, illetve a megfelelő feltételek megszabásával:
 - A szénhidrogének feltárásából és kitermeléséből vagy bányászati tevékenységekből származó anyagokat tartalmazó víz visszasajtolása során, valamint műszaki célból történő vízvisszasajtolás során azokba a földtani közegekbe, ahonnan a szénhidrogéneket vagy más anyagokat kitermelték, vagy olyan földtani közegekbe, amelyek természeti okokból tartósan alkalmatlanok, a visszasajtolt víz nem tartalmazhat más anyagokat, mint amelyek a fent említett tevékenységekből származnak.
 - A földgáz vagy cseppfolyósított földgáz (LPG) bevezetése tárolási céllal természeti okokból más célra tartósan alkalmatlan földtani közegekbe történhet.
 - A földgáz vagy cseppfolyósított gáz (LPG) bevezetése tárolási céllal más földtani közegekbe akkor lehetséges, ha kiemelkedően fontos a gázellátás biztonsága, és ha olyan a bevezetés, hogy bármely befogadó felszín alatti víz minőségromlásának minden jelenlegi vagy jövőbeni veszélye megelőzhető
- Az Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv az EU Víz Keretirányelvével összhangban a vizek jó állapotának elérését és megtartását tűzte ki környezeti célállapotként. A szénhidrogén kutatás a kutatási térrészt érintő felszín alatti víztestek állapotának romlását nem okozhatja.
- A felszín alatti víztestek állapotának védelme miatt a kutatási területen kutatófúrás, ill. kút csak megfelelő műszaki kiképzéssel, erre jogosító engedély birtokában létesíthető.
- Amennyiben a kutatás során – a maximális műszaki fegyelem betartása mellett – felszíni vagy felszín alatti vizeket, földtani közeget érintő káresemény történik, úgy azonnal meg kell kezdeni a szennyezés okának felderítését és az ok megszüntetését. A szennyeződésről és a megszüntetés érdekében tett intézkedésekről a területileg illetékes vízügyi igazgatóságot haladéktalanul értesíteni kell.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy a térségben számos felszín alatti és/vagy felszíni víztől függő ex lege, NATURA 2000-es védettséggel bíró terület lehet, melyeket a kutatás során figyelembe kell venni, hiszen a védett terület állapotának romlása az érintett víztest VGT szerinti minősítésének romlását eredményezheti.

Minden a felszíni és felszín alatti víztesteket, valamint az igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő vizilétesítményt és területet érintő kiviteli munka

vonatkozásában szükséges Igazgatóságunk vagyonkezelői és vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatának megkérése.

Tájékoztatatom, hogy Igazgatóságunk eddig nem adott ki vagyonkezelői nyilatkozatot a tárgyi területet érintő más szénhidrogén kutatás iránti kérelmez.

A kutatással/kivitelezéssel/üzemeltetéssel kapcsolatos költségek sem most, sem később semmilyen jogcímen nem követelhetők a Magyar Államtól vagy az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságtól.

Tisztelettel:

Dr. Kozák Péter